

Схвалено
рішенням Комітету Верховної Ради України
з питань правоохоронної діяльності
(Протокол № 93 від 26 січня 2022 року)

Рекомендації
відкритих слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань
правоохоронної діяльності на тему: «Діяльність Державного бюро
розслідувань, стан виконання покладених на Державне бюро
розслідувань завдань та додержання ним законодавства,
прав і свобод громадянина»

Учасники відкритих комітетських слухань на тему: «Діяльність Державного бюро розслідувань, стан виконання покладених на Державне бюро розслідувань завдань та додержання ним законодавства, прав і свобод громадянина», що відбулися 09 грудня 2021 року в Комітеті Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності:

заслухавши та обговоривши виступи Голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності Іонушаса С.К., в.о. Директора Державного бюро розслідувань Сухачова О.О., заступника Генерального прокурора Якубовського М.В., Голови Касаційного кримінального суду Кравченка С.І., народних депутатів України, представників Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, міністерств та відомств, представників громадського сектору, наукового та експертного середовища щодо стану виконання у 2021 році покладених на Державне бюро розслідувань завдань та додержання ним законодавства, прав і свобод громадянина;

зважаючи, що Державне бюро розслідувань переживає період свого становлення, активного розвитку та нарощування потужностей, невпинних та турбулентних змін, які стосуються не лише зміни адміністративно-правової форми Державного бюро розслідувань та організаційно-правового статусу його працівників, системи чи організаційної структури цього державного правоохоронного органу, кардинального оновлення штату Центрального апарату та територіальних управлінь, але й загального реформування судово-правової системи та модернізації національних органів кримінальної юстиції, зміни кримінального матеріального та процесуального законодавства;

беручи до уваги, що існуюча система кримінальної юстиції не повною мірою відповідає новим суспільним відносинам, що склалися в Україні, і не у повній мірі забезпечує належний стан правопорядку, ефективного захисту осіб, суспільства та держави від небезпечних посягань на соціальні цінності, права і законні інтереси;

констатуючи активізацію євроінтеграційних процесів, які стали поштовхом для нового етапу реформ, спрямованих на зміну основних інституційних засад правоохоронної системи, удосконалення її нормативно-правового регулювання, запровадження європейських практик ведення слідства, уточнення та перерозподілу повноважень у системі органів досудового розслідування;

усвідомлюючи, що діяльність Державного бюро розслідувань, як і будь-якого іншого державного органу, має здійснюватися в неухильній відповідності з певними принципами, які відображають його призначення, впливають на визначення його цілей, завдань, спеціалізації, функцій та сфери повноважень, обумовлюють характерні особливості його роботи, специфіку організації, підпорядкування та підзвітності, структурну незалежність та незалежність цього органу від політичного втручання у його діяльність;

враховуючи необхідність повноцінного функціонування Державного бюро розслідувань як принципово нового та якісного елемента правоохоронної системи, перетворення Державного бюро розслідування на неупереджений, процесуально незалежний, самостійний та професійний орган досудового розслідування у сфері розслідування найбільш тяжких і резонансних злочинів, вчинених вищими посадовими особами держави, суддями, правоохоронцями та військовослужбовцями, протидії злочинності, корупції, катуванням та іншому жорстокому або нелюдському поводженню;

визнаючи певні недоліки нормативного врегулювання основних засад діяльності Державного бюро розслідувань, а також необхідність їхньої конкретизації, усунення прогалин та протиріч у правовому регулюванні здійснення Державним бюро розслідувань своїх завдань і повноважень;

відзначаючи, що законодавче удосконалення організації та функціонування Державного бюро розслідувань має бути спрямовано на вдосконалення його діяльності за європейськими стандартами з метою підвищення рівня захисту прав людини і основоположних свобод, посилення боротьби з кримінально караними діяннями і, як наслідок, на зростання довіри до органів Державного бюро розслідувань;

маючи намір забезпечити ефективність функціонування Державного бюро розслідувань та підвищити якість роботи державного правоохоронного органу, виявити проблемні питання функціонування Державного бюро розслідувань та напрацювати шляхи їхнього вирішення;

підтримуючи процес проведення реформи правоохоронних органів, розвитку законодавства з урахуванням європейських та світових стандартів;

вважають за доцільне рекомендувати наступне:

1. Верховній Раді України:

1.1. З метою законодавчого забезпечення інституційного становлення, нарощування потужності та належного функціонування Державного бюро розслідувань подані (або зареєстровані) законопроекти, що регулюють правові

основи організації та діяльності Державного бюро розслідувань, вважати пріоритетними і такими, що підлягають першочерговому розгляду парламентом.

1.2. Прискорити розгляд на пленарних засіданнях Верховної Ради України проектів законів України:

- про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правових засад діяльності Державного бюро розслідувань (реєстр. № 5305);
- про внесення змін до деяких законів України щодо визначення підслідності кримінальних правопорушень, досудове розслідування, яких здійснюють слідчі органів Державного бюро розслідувань (реєстр. № 2560);
- про внесення змін до деяких законів України щодо упорядкування окремих питань пенсійного забезпечення та страхування працівників Державного бюро розслідувань (реєстр. № 5818).

1.3. Вживати заходи щодо дієвого парламентського контролю та системи моніторингу ефективності законодавства у сфері діяльності правоохоронних органів в цілому та Державного бюро розслідувань зокрема.

1.4. При затвердженні Державного бюджету України на 2022 рік та наступні роки передбачити кошти на фінансування діяльності Державного бюро розслідувань за фактичною потребою.

1.5. Ухвалити зміни до Конституції України щодо порядку призначення на посаду та звільнення з посади Директора Державного бюро розслідувань, ураховуючи й дотримуючись принципу стримувань і противаги між різними гілками державної влади з метою забезпечення прозорого, незалежного та політично неупередженого відбору кандидатів на посаду.

2. Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності:

2.1. З метою подальшого використання в законодавчій роботі Комітету розглянути усі пропозиції та зауваження, що надійшли від учасників комітетських слухань, на тему: «Діяльність Державного бюро розслідувань, стан виконання покладених на Державне бюро розслідувань завдань та додержання ним законодавства, прав і свобод громадянина».

2.2. Вирішити на законодавчому рівні питання:

- уточнення та розширення переліку суб'єктів вчинення злочинів, досудове розслідування стосовно яких здійснюють слідчі Державного бюро розслідувань;
- усунення дублювання предметної підслідності у розслідуванні кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності, корупції, військових злочинів та у сфері правосуддя, а також розробки дієвої системи розмежування компетенції Державного бюро розслідувань та інших правоохоронних органів;
- нормативно-правового врегулювання системи правоохоронних органів держави шляхом встановлення ознак, функцій та завдань державного правоохоронного органу та чітких структурних (організаційних) критеріїв

віднесення органу до такої категорії, класифікації державних правоохоронних органів в залежності від їх функціонального призначення,

- усунення неточностей та неузгодженостей в термінологічно-категоріальному апараті та усунення тотожного вживання в законодавстві низки термінів, які позначають різний обсяг і характер повноважень правоохоронних органів, зокрема визначення в Кримінальному процесуальному кодексі України таких дефініцій як «правоохоронна функція держави», «правоохоронний орган», «органи правопорядку», «правоохоронна діяльність», «правоохоронна система», «працівник правоохоронного органу» тощо;

- створення необхідних умов для інституційної самодостатності та автономності роботи всіх структур та підрозділів Державного бюро розслідувань щодо виконання функціональних повноважень, пов'язаних із виявленням, розкриттям та розслідуванням кримінальних правопорушень, віднесених до його підслідності;

- узгодження відповідних норм Закону України «Про Державне бюро розслідувань», які визначають перелік повноважень Бюро та порядок їх реалізації, із нормами Кримінального процесуального кодексу України, у якому передбачено підстави та порядок проведення відповідних процесуальних дій, пов'язаних із реалізацією Державним бюро розслідувань своїх повноважень як органу досудового розслідування;

- удосконалення законодавства задля деполітизації діяльності Державного бюро розслідувань.

2.3. Розглянути проекти законів України про внесення змін до деяких законів України щодо приведення у відповідність до Конституції України процедури призначення та звільнення Директора Державного бюро розслідувань (реєстр. № 2722); про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підслідності окремих кримінальних правопорушень Державному бюро розслідувань (реєстр. 3128); про внесення змін до Закону України «Про Державне бюро розслідувань» (реєстр. № 3676); про внесення змін до Закону України «Про Державне бюро розслідувань» та Закону України «Про державну службу» щодо приведення деяких положень у відповідність до Конституції України (реєстр. 4053) та за наслідками їх розгляду прийняти відповідні обгрунтовані рішення, передбачені Регламентом Верховної Ради України; на підставі частини шостої статті 118 Регламенту Верховної Ради України переглянути редакцію проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо визначення підслідності кримінальних правопорушень, досудове розслідування, яких здійснюють слідчі органів Державного бюро розслідувань (реєстр. № 2560); підготувати та надати висновок Комітету до проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо упорядкування окремих питань пенсійного забезпечення та страхування працівників Державного бюро розслідувань (реєстр. № 5818).

2.4. За участі наукового та експертного середовища визначити напрями та розробити механізми реалізації положень Закону України «Про Державне бюро розслідувань» та змін, внесених до нього, узгодження норм

Кримінального процесуального та Кримінального кодексів України у частині діяльності Державного бюро розслідувань, а також у частині визначення підслідності щодо розслідування кримінально-караних діянь, вчинених працівниками Державного бюро розслідувань, визначити принципи та критерії доброчесності працівників Державного бюро розслідувань.

2.5. Розглянути можливість внесення змін до національного законодавства щодо відповідальності за корупційні правопорушення з метою врахування сучасних міжнародних вимог про криміналізацію злочинів у сфері протидії корупції стосовно окремих видів корупційних практик і суб'єктів відповідальності.

2.6. Продовжувати здійснення комплексного аналізу практики застосування законодавчих актів та потреб формування нормативно-правової бази для забезпечення належної роботи Державного бюро розслідувань.

3. Кабінету Міністрів України:

3.1. Вжити заходів щодо реалізації положень Закону України «Про Державне бюро розслідувань» у частині затвердження переліку інформаційних систем органів державної влади, до яких матиме доступ Державне бюро розслідувань.

3.2. Забезпечити належні умови фінансового забезпечення діяльності Державного бюро розслідувань, належний рівень заробітної плати працівників та грошового забезпечення осіб рядового і начальницького складу Державного бюро розслідувань, умов оплати праці осіб, які працюють у Державному бюро розслідувань за трудовими договорами.

3.3. При розробці та затвердженні кошторису Державного бюджету України на 2022 рік та наступні роки передбачити створення фонду для проведення оперативно-розшукових (негласних слідчих) дій, а також кошти розвитку для фінансування діяльності Державного бюро розслідувань за фактичною потребою.

3.4. Продовжувати вживати усіх можливих заходів щодо забезпечення Державного бюро розслідувань необхідними приміщеннями, матеріальними засобами, технікою, обладнанням, іншим майном для здійснення службової діяльності.

3.5. В межах реформування судово-експертної діяльності, удосконалення системи судово-експертних установ та проведення судових експертиз, враховувати специфіку експертного дослідження об'єктів, під час досудового розслідування кримінальних правопорушень, підслідних Державному бюро розслідувань, вжити заходів щодо скорочення середнього строку проведення експертиз та зменшення навантаження діючих експертних установ, вивчити необхідність та доцільність створення експертних установ в системі органів Державного бюро розслідувань тощо.

4. Офісу Генерального прокурора:

4.1. Вжити додаткових заходів щодо підвищення рівня організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням у кримінальних провадженнях, досудове розслідування в яких здійснюється слідчими підрозділами центрального апарату Державного бюро розслідувань та його територіальними управліннями.

4.2. Посилити взаємодію самостійних структурних підрозділів Офісу Генерального прокурора, а саме: Департаменту організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням органів Державного бюро розслідувань, нагляду за його оперативними підрозділами та підтримання публічного обвинувачення у відповідних провадженнях, Спеціалізованої прокуратури у військовій та оборонній сфері, Департаменту протидії порушення прав людини у правоохоронній та пенітенціарній сферах, Департаменту організації, процесуального керівництва досудових розслідуванням та підтримання публічного обвинувачення у кримінальних провадженнях про злочини, вчинені у зв'язку із масовими протестами у 2013-2014 роках, Генеральною інспекцією, відповідних підрозділів обласних і окружних прокуратур зі слідчими й дізнавачами Головного слідчого управління Державного бюро розслідувань та слідчими і дізнавачами територіальних управлінь Державного бюро розслідувань.

4.3. З метою забезпечення належного виконання завдань кримінального провадження, визначених кримінальним процесуальним законом, посилити ефективність та незалежність прокурорів у реалізації своїх повноважень, передбачених частиною другою статті 36 Кримінального процесуального кодексу України, щодо процесуального керівництва у кримінальних провадженнях слідчих Державного бюро розслідувань та його територіальних управлінь.

4.4. Постійно підвищувати рівень організації процесуальної діяльності органів прокуратури, пов'язаної зі здійсненням досудового розслідування слідчими Державного бюро розслідувань та його територіальних управлінь, посилювати процесуальний нагляд за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів Державного бюро розслідувань.

4.5. Неухильно вживати заходів щодо усунення проблемних питань прокурорської діяльності відносно стану організації процесуального керівництва у кримінальних провадженнях слідчих органів Державного бюро розслідувань щодо забезпечення дотримання вимог підслідності, розумних строків досудового розслідування, своєчасності проведення слідчих (розшукових) і процесуальних дій та стану організації роботи щодо забезпечення відшкодування шкоди, усунення інших суспільно небезпечних наслідків, заподіяних кримінальними правопорушеннями, у тому числі поза межами кримінального судочинства, у кримінальних провадженнях слідчих органів Державного бюро розслідувань тощо.

4.6. Систематично заслуховувати стан досудового розслідування та процесуального керівництва у найбільш актуальних і резонансних кримінальних провадженнях, розслідуваних слідчими органів Державного бюро розслідувань.

4.7. Надавати методичні рекомендації та практичну допомогу керівникам обласних прокуратур в організації нагляду за додержанням законів органами Державного бюро розслідувань під час проведення досудового розслідування.

4.8. Реалізовувати визначені частиною другою статті 25 Закону України «Про прокуратуру» повноваження щодо координації діяльності правоохоронних органів, у тому числі й діяльності Державного бюро розслідувань, у сфері протидії злочинності, насамперед щодо протидії катуванням у системі кримінальної юстиції; виявлення та розшуку майна, на яке може бути накладено арешт у кримінальних провадженнях; протидії корупційним та пов'язаних з корупцією правопорушенням; незаконному переміщенню товарів через державний кордон України за сприянням працівників правоохоронних органів; кримінальним правопорушенням проти довілля; пов'язаних із незаконним обігом зброї, бойових припасів або вибухових речовин; наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів; торгівлі людьми.

5. Державному бюро розслідувань:

5.1. Вжити всіх можливих заходів щодо належного та ефективного виконання Стратегічної програми діяльності Державного бюро розслідувань на 2017-2022 роки, затвердженої наказом Державного бюро розслідувань від 21.12.2017 № 2, Антикорупційної програми Державного бюро розслідувань на 2021 – 2022 роки, затвердженої наказом від 21.12.2020 № 860 та Стратегічного плану діяльності з внутрішнього аудиту Державного бюро розслідувань на 2022-2024 роки, затвердженого наказом Державного бюро розслідувань від 26.11.2021, неухильного дотримання обсягу і послідовності реалізації встановлених завдань, пріоритетів роботи та графіку реалізації визначених Стратегічною та Антикорупційною програмами та Планом.

5.2. На виконання положень частини третьої статті 12 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» розробити й затвердити нову Стратегічну програму діяльності Державного бюро розслідувань на середньостроковий період (п'ять років).

5.3. На виконання положень пункту другої частини другої статті 23 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» у встановлені законом строки подати Президенту України та Верховній Раді України письмовий звіт про діяльність Державного бюро розслідувань за попередній рік.

5.4. Здійснити оцінку корупційні ризики задля формування та прийняття нової Антикорупційної програми Державного бюро розслідувань на наступний період, громадського обговорення та погодження її в установленому порядку з Національним агентством з питань запобігання корупції.

5.5. Вжити всіх можливих заходів щодо удосконалення системи запобігання і протидії корупції в центральному апараті та територіальних управліннях Державного бюро розслідувань, подальшого впровадження

механізмів прозорості, доброчесності, зниження корупційних ризиків у системі органів Державного бюро розслідувань, розбудови антикорупційних інструментів та системи антикорупційних заходів, що мають формувати серед працівників Державного бюро розслідувань нульову толерантність до будь-яких проявів корупції, створити умови щодо невідворотного притягнення працівників Державного бюро розслідувань до юридичної відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, вивчення причин та умов скоєння ними таких корупційних правопорушень.

5.6. Неухильно дотримуватися виконання Операційного плану діяльності з внутрішнього аудиту на 2022 рік; постійно підвищувати ефективність та результативність системи внутрішнього контролю із застосуванням ризик-орієнтованого підходу до оцінки об'єкта внутрішнього аудиту; поліпшувати процедури, які забезпечують запобігання фактам незаконного та неефективного використання фінансових та матеріальних ресурсів, виникненню помилок чи недоліків у діяльності Державного бюро розслідувань та його територіальних управлінь; посилити фінансову підзвітність Державного бюро розслідувань та його територіальних управлінь.

5.7. Постійно здійснювати внутрішній аудит на предмет законності використання бюджетних коштів, достовірності звітності та правильності ведення бухгалтерського обліку і дотримання планів, процедур, контрактів з питань використання і збереження активів та управління майном; планування і виконання бюджетних програм; надійності та результативності інформаційних систем і технологій тощо.

5.8. Сприяти підвищенню професійного рівня працівників підрозділів внутрішнього аудиту Державного бюро розслідувань, розробці нових та актуалізації існуючих внутрішніх документів з питань внутрішнього аудиту, вивченню вітчизняного та міжнародного досвіду з проведення внутрішнього аудиту в державному секторі, здійсненню моніторингу реалізації матеріалів внутрішніх аудитів тощо.

5.9. Надати пропозиції Кабінету Міністрів України щодо необхідності зміни та затвердження нормативно-правових актів на виконання відповідних положень Закону України «Про Державне бюро розслідувань» та інших законодавчих актів України, зокрема внесення змін до:

- ✓ Переліку органів державної влади, що підлягають безоплатній охороні Національною гвардією, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.11.2015 № 971, з метою забезпечення належної охорони адміністративних будівель центрального апарату та територіальних управлінь Державного бюро розслідувань;
- ✓ Порядку проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа у Державному бюро розслідувань, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.05.2017 № 449 у частині приведення у відповідність тексту Порядку та його додатків щодо зарахування осіб рядового та начальницького складу Державного бюро розслідувань у розпорядження;

- ✓ Порядку забезпечення Державною іпотечною установою поліцейських та осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту житлом на умовах фінансового лізингу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.11.2018 № 1201;
- ✓ Постанови Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 588 «Про утворення офсетної комісії» щодо внесення представника Державного бюро розслідувань до складу Комісії,
- ✓ Положення про проходження служби особами рядового та начальницького складу Державного бюро розслідувань, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 743, у частині зарахування осіб рядового та начальницького складу Державного бюро розслідувань у розпорядження;
- ✓ На виконання відповідних положень Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо запровадження діяльності Бюро економічної безпеки України та пов'язаного з цим удосконалення роботи деяких державних правоохоронних органів» № 1888-IX від 17.11.2021, розробити і затвердити Інструкцію з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в Державному бюро розслідувань та порядок складання протоколів щодо адміністративних правопорушень уповноваженими особами Бюро в межах компетенції.
- ✓ За умови прийняття проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правових засад діяльності Державного бюро розслідувань» (реєстр. № 5305):

1) потребуватимуть відповідних змін:

Положення про проходження служби особами рядового та начальницького складу Державного бюро розслідувань, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 743;

Опис і зразки предметів однострою та знаків розрізнення осіб рядового і начальницького складу Державного бюро розслідувань, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 743 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 06.10.2021 № 1043);

Постанова Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 546 «Питання присвоєння спеціальних звань рядового і начальницького складу Державного бюро розслідувань та їх співвідношення з іншими спеціальними, а також військовими званнями і класними чинами»;

Порядок зберігання наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, вилучених з незаконного обігу, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 07.05.2008 № 422.

2) розробки та прийняття нових нормативно-правових та організаційно-розпорядчих актів Державного бюро розслідувань, а саме: Положення про речове забезпечення осіб рядового та начальницького складу Державного бюро розслідування;

Правил носіння однострою особами рядового та начальницького складу Державного бюро розслідувань;

Перелік посад осіб рядового та начальницького складу Державного бюро розслідувань, яким надається право зберігати, носити та застосовувати вогнепальну зброю і спеціальні засоби.

5.10. Забезпечити участь Державного бюро розслідувань у формуванні та реалізації державної політики у сферах кримінальної юстиції, протидії злочинності та корупції, розробити відповідні критерії, програми та методики діяльності Державного бюро розслідувань у цих сферах.

Активізувати зусилля слідчих та оперативних підрозділів Державного бюро розслідувань за напрямками: запобігання, виявлення, припинення та розслідування кримінальних правопорушень вчинених високопосадовцями, корупційних правопорушень, пов'язаних із одержанням неправомірної вигоди, розкраданням бюджетних коштів, кримінальних правопорушень, пов'язаних із порушенням прав людини під час виконання своїх повноважень працівниками правоохоронних органів.

5.11. Забезпечити належне виконання Стратегії протидії катуванням у системі кримінальної юстиції, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.20.2021 № 1344-р, розробити та провадити ефективний механізм протидії катуванням, вживати заходів щодо результативного розслідування випадків катування працівниками правоохоронних органів осіб, які тримаються під вартою.

Розглянути можливість створення у структурі центрального апарату і територіальних управлінь Державного бюро розслідувань підрозділів, які спеціалізуються виключно на розслідуванні фактів неналежного поведіння із затриманими особами та особами, які тримаються під вартою/відбувають покарання.

Взяти активну участь у розробленні, погодженні та затвердженні:

- узгоджених між собою внутрішніх правил щодо інформування суспільства про факти катування;
- методичних рекомендацій для правоохоронних органів у разі надходження до них повідомлень про катування;
- стандартів та методики збору, зберігання, обліку, аналізу, оприлюднення та обміну інформації про катування;
- єдиних форм фіксації тілесних ушкоджень;
- постійної звітності про факти вчинення працівниками правоохоронних органів катування;
- процедури повідомлення спеціалізованим підрозділам центрального апарату і територіальних управлінь Державного бюро розслідувань про тілесні ушкодження, завдані працівниками правоохоронних органів.

Вжити заходів для вивчення та інтеграції іноземного досвіду проведення ефективного розслідування випадків катування, вчиненого працівниками правоохоронних органів.

5.12. Вживати додаткових заходів щодо завершення досудового розслідування кримінальних проваджень, пов'язаних із перешкоджанням

проведенню мирних акцій протесту, які відбувались у м. Києві та інших містах України (Революція Гідності).

5.13. Створити додаткові механізми та посили діяльність у сфері розшуку та повернення активів, придбаних на засоби кримінального походження, та доходів, одержаних злочинним шляхом.

5.14. Розробити та впроваджувати сучасні методики виявлення, документування й розслідування злочинів, вчинених організованими групами і злочинними організаціями, з'ясування системних причин та умов організованої злочинності, вживати заходи щодо планування організаційних і практичних заходів щодо їх усунення.

5.15. Продовжувати вживати заходів для дотримання політики інформаційної безпеки Державного бюро розслідувань, розвитку ІТ-інфраструктури та кібербезпеки усіх підрозділів Державного бюро розслідувань, впровадження інноваційних підходів у роботі та в комунікації Бюро із застосуванням сучасних технологій; управління оперативними базами даних; вміння консолідувати інформацію з розподілених реєстрів; технології кібербезпеки; підвищення якості даних; посилення захисту робочих станцій та серверів від цілеспрямованих кібератак; запобігати витоків конфіденційної інформації, підвищувати рівень захисту системи збереження даних тощо.

5.16. Запроваджувати нові форми, прийоми і методи аналізу, прогнозування, запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування кримінальних правопорушень, підслідних Державному бюро розслідувань; здійснювати розробку концепцій, стратегій, програм діяльності органів Державного бюро розслідувань, окремих методик розслідування кримінальних правопорушень, підслідних Державному бюро розслідувань.

Постійно накопичувати, систематизувати та аналізувати оперативно-розшукову, довідкову та іншу інформацію про стан та ступінь злочинності щодо кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності Державного бюро розслідувань, формувати відповідні бази даних.

5.17. Забезпечити та сприяти автономності Державного бюро розслідувань в питаннях досудового розслідування та оперативно-розшукової діяльності з можливістю проведення усього комплексу слідчих (негласних) слідчих (розшукових) дій, а також оперативно-розшукових (оперативно-технічних) заходів власними силами.

5.18. Удосконалювати процедури взаємодії Державного бюро розслідувань із правоохоронними органами та іншими органами державної влади шляхом обміну оперативною інформацією, проведення спільних прикладних кримінологічних досліджень та розробки спільних заходів щодо виконання завдань кримінальної юстиції, прийняття спільних нормативно-правових актів для ефективної взаємодії, сприяти створенню належних умов для добросовісної конкуренції між ними.

5.19. Враховуючи специфіку та коло повноважень Державного бюро розслідувань посилити взаємодію у сферах:

- судового контролю під час проведення досудового розслідування шляхом співпраці із органами судової влади, що забезпечує належний розгляд

відповідних клопотань слідчих органів Державного бюро розслідувань у кримінальних провадженнях та об'єктивний розгляд скарг на дії слідчих;

- обміну оперативною інформацією;
- запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму;
- здійснення заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) та виявлення ознак кримінальних правопорушень, підслідних Державному бюро розслідувань;
- обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів;
- запобігання та протидії корупційним правопорушенням, у сфері службової діяльності, предметом яких є неправомірна вигода та які підслідні Державному бюро розслідувань тощо.

5.20. Оптимізувати кадрову політику в Державному бюро розслідувань, своєчасно реагувати на негативні зміни кадрової ситуації, визначити оптимальні критерії оцінки професійності працівників Державного бюро розслідувань, забезпечити обґрунтовану ротацію кадрів, дотримуватися балансу між збереженням кадрів та оновленням кадрового складу Державного бюро розслідувань; підвищити якість кадрового забезпечення діяльності Державного бюро розслідувань, а також посилити заходи щодо формування кадрового резерву з числа осіб рядового та начальницького складу Державного бюро розслідувань, розробити прозорі механізми проведення ротації осіб рядового та начальницького складу Державного бюро розслідувань.

5.21. Завершити укомплектування оперативних і слідчих підрозділів Центрального апарату та територіальних управлінь Державного бюро розслідувань, сформувавши підрозділи внутрішнього контролю Державного бюро розслідувань, завершити конкурсні відбори для призначення на вакантні посади державної служби в Державному бюро розслідувань.

5.22. Забезпечити незалежність та автономність роботи конкурсних комісій з проведення відкритих конкурсів для призначення на вакантні посади у Державному бюро розслідувань, забезпечити прозорий механізм формування кадрових та дисциплінарної комісій в Державному бюро розслідувань.

5.23. Оптимізувати критерії, індикатори та показники оцінки службової діяльності слідчих та співробітників оперативних підрозділів центрального апарату та територіальних управлінь Державного бюро розслідувань.

5.24. Розглянути можливість відновлення роботи Науково-консультативної ради при Державному бюро розслідувань, як постійнодіючого консультативно-дорадчого органу Державного бюро розслідувань, переглянути обсяг її повноважень, порядок діяльності та формування.

5.25. Дотримуватися принципів прозорості та відкритості для суспільства та громадського контролю діяльності Державного бюро розслідувань, систематично оновлювати переліки наборів даних, що

оприлюднюються у формі відкритих даних, та наповнювати їх поточною інформацією.

5.26. Усунути передумови щодо можливого неправомірного втручання у діяльність підрозділів досудового розслідування Центрального апарату та територіальних органів Державного бюро розслідувань, надання незаконних вказівок слідчим та оперативним працівникам.

5.27. Підвищувати якість навчання підготовки, перепідготовки працівників Державного бюро розслідувань, забезпечити можливість вивчення та використання передового досвіду при забезпеченні організаційно-функціональної та матеріально-технічної роботи Державного бюро розслідувань, новітніх наукових вітчизняних та зарубіжних здобутків правоохоронних органів з метою їх подальшої реалізації в практичній діяльності Державного бюро розслідувань.

5.28. Продовжувати міжнародну співпрацю з правоохоронними органами інших держав щодо боротьби зі злочинністю, реалізовувати програми обміну досвідом з провідними європейськими країнами з метою набуття ними нових практичних знань та навичок у сферах кримінальної юстиції та боротьби зі злочинністю.

5.29. На постійній основі вживати всіх можливих заходів щодо забезпечення соціального захисту працівників Державного бюро розслідувань та членів їх сімей, розробити та впровадити систему заходів, спрямованих на нормативне закріплення соціальних гарантій, посилення соціально-правового захисту працівників Державного бюро розслідувань, обумовлене особливістю їх діяльності та характером служби.

5.30. Запровадити систему управління справами та систему моніторингу й оцінювання ефективності діяльності органу та його працівників, впроваджувати дієві механізми щодо підвищення авторитету та рівня довіри до Державного бюро розслідувань, створення позитивного іміджу та ділової репутації його працівників.

6. Дані Рекомендації оприлюднити на офіційному веб-сайті Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності, а також надіслати до Кабінету Міністрів України, Офісу Генерального прокурора, Державного бюро розслідувань для виконання та врахування в роботі.

7. Поінформувати Комітет з питань правоохоронної діяльності про стан виконання цих Рекомендацій **до 01 жовтня 2022 року**.

8. Контроль за виконанням Рекомендацій покладається на Комітет Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності.

Голова Комітету

Іонушас С. К.